

**Výzva
na výkon jarnej preventívnej celoplošnej deratizácie.**

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach (ďalej len „RÚVZ so sídlom v Košiciach“) ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. c) v spojení s prílohou č. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) za účelom predchádzania vzniku a šíreniu prenosných ochorení týmto

vyzýva

na celoplošnú deratizáciu /reguláciu živočíšnych škodcov, ktorú je potrebné zrealizovať v období od 15.03.2025 do 15.05.2025 na území okresov Košice I. až IV.

Na základe uvedeného RÚVZ so sídlom v Košiciach vyzýva nasledovné subjekty:

- 1. Mesto Košice a jeho mestské časti**, ktoré sú ako právnické osoby podľa § 52 ods. 1 písmeno j) zákona č. 355/2007 Z. z. sú povinné zabezpečiť na zamedzenie vzniku, šíreniu a na obmedzenie výskytu prenosných ochorení deratizáciu na verejných priestranstvách, pri kontajneroviskách a v objektoch v správe alebo majetku mesta a jeho mestských častí. Potvrdenie o vykonaní deratizácie sa odporúča uchovať po dobu 3 mesiacov.

Informovanosť podnikateľských subjektov a občanov na území okresov Košice I. až IV je potrebné zabezpečiť vyhlásením deratizácie v miestnych tlačových, rozhlasových a televíznych médiách v dostatočnom časovom predstihu.

- 2. Fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby**, ktoré sú podľa § 52 ods. 1 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. povinné zabezpečiť deratizáciu v areáloch, objektoch a prevádzkach určených na podnikanie a bývanie, v bytových a polyfunkčných domoch, administratívnych budovách, v suterénnych a pivničných priestoroch objektov, vrátane objektov a prevádzok predškolských, školských, zdravotníckych, športovo-rekreačných, telovýchovných a kultúrnych zariadení, zariadení spoločného stravovania, zariadení sociálnych služieb, v areáloch, objektoch a prevádzkach živočíšnej prvovýroby, rastlinnej prvovýroby, inej potravinárskej výroby a v potravinárskych prevádzkach, v kanalizačných a kolektorových rozvodoch, v skladoch, na skládkach odpadov, atď.

Tieto osoby zabezpečia deratizáciu prostredníctvom odborne spôsobilých osôb s odbornou spôsobilosťou na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie a firiem, ktoré deratizáciu vykonávajú ako profesionálnu činnosť. Týmto nie sú dotknuté povinnosti prevádzkovateľov potravinárskych podnikov podľa osobitných predpisov.

Potvrdenie o vykonaní deratizácie sa odporúča uchovať po dobu 3 mesiacov.

RÚVZ so sídlom v Košiciach ďalej uvádza:

Fyzickým osobám – občanom sa odporúča vykonať deratizáciu v pivničných priestoroch domov, ak sa v ich blízkosti realizuje chov hospodárskych zvierat a v rodinných a bytových domoch predovšetkým vtedy, ak v ich blízkosti sú objekty určené na podnikanie uvedené v

bode 2 a vtedy, ak zaznamenali pri týchto priestoroch výskyt hlodavcov. Potvrdenie o vykonaní deratizácie odporúča uchovať po dobu 3 mesiacov.

Fyzické osoby – občania môžu deratizáciu vykonať svojpomocne, a to biocídnymi prípravkami dostupnými v obchodnej sieti, registrovanými v Centre pre chemické látky a prípravky, zakúpenými v malospotrebiteľských baleniach, ktoré sú určené a schválené na predmetný účel.

Priestory, v ktorých sa bude deratizácia vykonávať, musia byť aj fyzicky upratané, zbavené odpadu a nečistôt, nakoľko znečistené a zanedbané prostredie prospieva životu a množeniu živočíšnych škodcov.

Jedným z opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení je regulácia živočíšnych škodcov. Tieto opatrenia podľa ustanovenia § 52 ods. 1 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. vykonávajú všetky fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby. Obce majú podľa § 4 ods. 3 písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení pri výkone samosprávy utvárať a chrániť zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce a chrániť životné prostredie. K utváraniu zdravých podmienok života prispieva aj vykonávanie pravidelnej preventívnej celoplošnej deratizácie. Podľa § 52 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. sú fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby povinné používať pri vykonávaní dezinfekcie alebo regulácie živočíšnych škodcov ako bežnej činnosti, ktorá je súčasťou čistenia a bežných technologických a pracovných postupov, len prípravky určené na daný účel a kontrolovať účinnosť a efektívnosť vykonanej činnosti.

Premnoženie živočíšnych škodcov, predovšetkým potkanov, myší a kryš je sezónnym problémom ľudských aglomerácií hlavne v jarných a jesenných mesiacoch. Dochádza k zamoreniu najmä prízemných a pivničných priestorov objektov školských zariadení, zdravotníckych zariadení, zariadení sociálnych služieb, objektov slúžiacich na podnikanie, rodinných domov, bytových domov a polyfunkčných budov, potravinárskych výrobní, potravinárskych prevádzok, pri chovoch hospodárskych zvierat vo veľkochovoch aj v drobnochovoch a tiež na skládkach komunálneho odpadu. Premnoženie živočíšnych škodcov môže byť príčinou ohrozenia verejného zdravia rôznymi prenosnými ochoreniami - leptospirózou, hantavírusovými ochoreniami, listeriózou, besnotou, lymfocytárnou choriomeningitídou a podobne.

Aktívnym prístupom k regulácii živočíšnych škodcov je možné minimalizovať epidemiologické riziko a zabrániť vzniku a šíreniu prenosných ochorení a tak prispieť k ochrane verejného zdravia, tiež ochrane majetku a životného prostredia. Deratizáciu je potrebné vykonať v určenom časovom intervale biocídnymi prípravkami určenými a schválenými na tento účel. Termín vykonania deratizácie sa stanovuje podľa znalostí o reprodukčnom cykle živočíšnych škodcov minimálne v jarných a jesenných mesiacoch. Deratizáciu je možné vykonávať aj mimo určených termínov preventívnej celoplošnej deratizácie, ak je zaznamenaný zvýšený výskyt živočíšnych škodcov alebo výskyt živočíšnych škodcov v priestoroch, kde sa vyskytovať nesmú.

RÚVZ so sídlom v Košiciach upozorňuje, že fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby, ktoré vykonávajú reguláciu živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť, sú povinné podľa § 52 ods. 4 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. kontrolovať účinnosť a efektívnosť vykonanej deratizácie a podľa § 52 ods. 4 písm. c) uvedeného zákona oznámiť začiatok každej takejto činnosti regionálnemu úradu verejného zdravotníctva písomne najneskôr 48 hodín pred jej začiatkom. Zber, transport a likvidáciu uhynutých hlodavcov je potrebné zabezpečiť fyzickou, resp. právnickou osobou, ktorá má na túto činnosť povolenie príslušného orgánu veterinárnej správy v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. V prípade porušenia týchto povinností sa fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby, ktoré vykonávajú reguláciu živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť, dopustia správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, Ipeľská 1, 040 11 Košice,
zverejňuje túto výzvu na internetovej stránke www.uvzsr.sk/web/ruvzke v časti Aktuality.

MUDr. Jana Kollárová, MPH
regionálna hygienička